

«Θερίζουμε ό,τι σπείραμε»

Τουρκία: ένα βιβλίο κρούει τον κώδωνα για το Κουρδικό - Ένταση και στην Ευρώπη

Ένταση στις ευρω-τουρκικές σχέσεις, αλλά και στους κόλπους του Ευρωκοινοβουλίου προκαλεί επιστολή περίπου πενήντα ευρωβουλευτών προς τον Ταγίπ Ερντογάν για το κουρδικό πρόβλημα. Ένα πρόβλημα που, όπως λέει ο Τούρκος συγγραφέας Μουσταφά Ακιολ στα «NEA», «στοιχειώνει την Τουρκία του 21ου αιώνα».

«Όσοι συντάσσουν τέτοιες επιστολές πρέπει πρώτα να έρθουν στην Τουρκία και να ζήσουν αυτά που υπομένουν οι δυνάμεις της τάξης», δυσφόρησε ο Ταγίπ Ερντογάν. «Πολύ πρόσφατα πέντε στρατιωτικοί και ένας αστυνομικός σκοτώθηκαν. Οι δυνάμεις ασφαλείας μας επέδειξαν μια ανεκτικότητα πρωτοφανή για τις άλλες χώρες, με κίνδυνο να σκοτωθούν ή να τραυματιστούν. Κανείς δεν μπορεί να τις κατηγορεί κατ' αυτό τον τρόπο και δεν είμαστε υποχρεωμένοι να απαντάμε κάθε φορά σ' αυτές τις κατηγορίες».

Στην επιστολή, αποσπάσματα της οποίας διέρρησαν στον Τύπο, ασκείται σκληρή κριτική στην Άγκυρα για το κουρδικό πρόβλημα και κυρίως για τα επεισόδια της περασμένης εβδομάδας και μάλιστα απειλείται η Τουρκία με διακοπή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.

Η επιστολή

Σύμφωνα με τον τουρκικό Τύπο, την επιστολή υπέγραψαν, μεταξύ άλλων ευρωβουλευτών, ο Αδάμος Αδάμου, η Κατερίνα Μπατζελή, ο Πάνος Μπεγγλίτης, ο Παναγιώτης Δημητρίου, ο Γιώργος Δημητράκοπουλος, ο Γιώργος Καρατζεφέρης, ο Μάριος Ματσάκης, ο Δημήτρης Παπαδημούλης και ο Κυριάκος Τριανταφυλλίδης. Αντιδρώντας στην επιστολή αυτή, ο πρόεδρος της μεικτής κοινοβουλευτικής επιτροπής Ευρωκοινοβουλίου - τουρκικής Εθνοσυνέλευσης ευρωβουλευτής Γιος Λανγκεντάιχ και ο ευρωβουλευτής τουρκικής καταγωγής Τζέμ Οζντεμίρ, που προέρχονται από τους Πράσινους, συνέταξαν ανοιχτή επιστολή στην οποία ασκείται κριτική τόσο στις τουρκικές δυνάμεις ασφαλείας όσο και «στις προκλήσεις του ΡΚΚ».

ΑΠΟΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΙΕΣΕΙΣ

Δεν αποκλείει το ενδεχόμενο της λύσης των δύο κρατών η Χαμάς

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ στην αποδοχή μιας λύσης δύο κρατών από ποτέ έφτασε χθες η Χαμάς. Μιλώντας στους «Times», ο νέος Παλαιστίνιος

■ **Μαχμούντ αλ-Ζαχάρ.** Ο νέος υπουργός Εξωτερικών των Παλαιστινίων

■ **Οι φωτιές.** Κούρδοι στήνουν φλεγόμενα οδοφράγματα στην πόλη Βιρανσεχίρ της Νοτιοανατολικής Τουρκίας, για να αντιμετωπίσουν τους αστυνομικούς

■ **Ο συγγραφέας.** Ο Μουσταφά Ακιολ με το βιβλίο του «Επανεξετάζοντας το κουρδικό πρόβλημα: Τι πήγε λάθος; Τι έπεται;»

«Ένα προπατορικό αμάρτημα της Τουρκικής Δημοκρατίας»

ΤΗΝ ΩΡΑ που η κουρδική σύγκρουση οδεύει προς μια επικίνδυνη κλιμάκωση και η Τουρκία προσπαθεί να κατανοήσει το «γιατί», ένα καινούργιο βιβλίο έρχεται να ταραξεί τα λιμνάζοντα νερά των προκαταλήψεων. Υπογράφεται από τον Μουσταφά Ακιολ, έχει τίτλο «Επανεξετάζοντας το κουρδικό πρόβλημα: Τι πήγε λάθος; Τι έπεται;» και έγινε δεκτό με ιδιαίτερα θερμά σχόλια από πολλούς γνωστούς σχολιαστές διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων, όπως ο βετεράνος αναλυτής Μεχμέτ Αλί Μπιράντ, ο αριστερός διανοούμενος Οράλ Τσαλιολάρ, αλλά και ο ισλαμιστής Κούρδος διανοούμενος και πολιτικός Μεχμέτ Μεντινέρ. «Ο βασικός μου στόχος ήταν να εξηγήσω με μια κατανοητή γλώσσα το κουρδικό πρόβλημα, αναδεικνύοντας τις πολύπλοκες δυναμικές, αλλά και τις ευθύνες και των δύο πλευρών», λέει στα «NEA» ο συγγραφέας. «Το κουρδικό πρόβλημα είναι ένα από τα βασικά προπατορικά αμαρτήματα της Τουρκικής Δημοκρα-

τίας. Η τουρκική δημοκρατία χτίστηκε πάνω σε μια λανθασμένη προσέγγιση της κοινωνικής πραγματικότητας της Τουρκίας. Η κεμαλική επανάσταση στηρίχθηκε ουσιαστικά πάνω στις θετικιστικές-εθνικιστικές απόψεις της φιλοσοφίας των Γάλλων Ιακωβίνων. Οι πρωτεργάτες της σύγχρονης Τουρκίας δεν κατάφεραν ή δεν θέλησαν να δουν τη βαθιά πολυποικιλότητα της τουρκικής κοινωνίας και προσπάθησαν, εξασκώντας συστηματική πίεση και πολλές φορές και βία, να δημιουργήσουν μια μονολιθική τουρκική εθνική ταυτότητα. Δεν το κατάφεραν και σήμερα το Κουρδικό στοιχειώνει την Τουρκία». Το βιβλίο αρχίζει με τους Κούρδους στα τέλη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, περνάει στην κεμαλική επανάσταση και φτάνει σε ένα από τα κρίσιμότερα κεφάλαια με τίτλο «Το αδιέξοδο του εθνικισμού». «Ο κάθε είδους εθνικισμός παράγει αυτομάτως το αντίπαλο δέος», σημειώνει ο Μουσταφά Ακιολ. «Έτσι φτάσαμε σήμερα να έχουμε τη σύγκρουση

δύο ριζοσπαστικών εθνικισμών: του τουρκικού και του κουρδικού. Ο πρώτος διαμορφώθηκε πολύ νωρίτερα από τον δεύτερο, αλλά σήμερα ο κουρδικός εθνικισμός είναι πιο ακραίος. Αποτελούν όμως τις όψεις του ίδιου νομίσματος. Θερίζουμε ό,τι σπείραμε».

Οι ελπίδες

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, το ΡΚΚ είναι μια ριζοσπαστική εθνικιστική τρομοκρατική οργάνωση, που εκμεταλλεύεται τον εθνικισμό, αλλά ο εθνικισμός του ΡΚΚ τροφοδοτείται από τον ακραίο τουρκικό εθνικισμό. «Το ΡΚΚ προσπαθεί σήμερα απεγνωσμένα να κρατήσει το μονοπώλιο του κουρδικού κινήματος και καλλιεργεί έναν μαξιμαλιστικό κουρδικό εθνικισμό, ενώ παράλληλα δεν υπάρχει μια αποκρυσταλλωμένη κουρδική άποψη για το τι ακριβώς ζητούν οι Κούρδοι. Βεβαίως, ένα από τα βασικά προβλήματα είναι το εκλογικό όριο του 10%, που δεν επιτρέπει στο κουρδικό κίνημα να ει-

σέλθει στο Κοινοβούλιο και έτσι καθιστά αυτομάτως τους Κούρδους πολιτικούς όμηρους του σκληρού κουρδικού εθνικισμού». Δύο είναι, κατά τον Ακιολ, οι ελπίδες για το μέλλον: Η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας και η εμφάνιση μιας, έστω και μικρής, κουρδικής αστικής τάξης που θα αποτελέσει ένα σημαντικό συνδετικό κρίκο ανάμεσα σε Τούρκους και Κούρδους. Πρακτικά όμως και άμεσα τι μπορεί να γίνει για να σταματήσουν οι συγκρούσεις; «Μια διαδικασία όπως αυτή του Όσλο για το Παλαιστινιακό θα μπορούσε να προωθήσει κάποιες λύσεις. Μυστικές δηλαδή συναντήσεις ανάμεσα στην κυβέρνηση και στους Κούρδους πολιτικούς. Ωστόσο, αυτό προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη και των στρατιωτικών και κάτι τέτοιο δεν είναι τόσο απλό. Το σίγουρο είναι ότι Τούρκοι και Κούρδοι πρέπει να ζήσουμε μαζί. Είναι αδύνατο να υψώσουμε ένα τείχος ανάμεσά μας, όπως έκαναν οι Ισραηλινοί για τους Παλαιστίνιους».

νος υπουργός Εξωτερικών, Μαχμούντ αλ-Ζαχάρ, αρνήθηκε επανειλημμένως να αποκλείσει αυτό το ενδεχόμενο και έφτασε μάλιστα στο σημείο να δηλώσει ότι το ζήτημα αυτό, όταν και εφόσον έλθει η ώρα, πιθανώς να τεθεί από την παλαιστινιακή κυβέρνηση στην κρίση του λαού μέσω δημοψηφίσματος. Αυτός θα ήταν ενδεχομένως για τη Χαμάς και ένας εύσχημος τρόπος να παρακάμψει τις θεμελιώδεις αρχές του καταστατικού της χάρτη, που αζιζώνει την καταστροφή του Ισραήλ.

Εγκαταλείποντας υπό το βάρος των διεθνών πιέσεων τη συνήθη σκληροπυρηνική ρητορική

του, ο δρ αλ-Ζαχάρ είπε πως η Χαμάς είναι έτοιμη ν' αρχίσει συνομιλίες με τη διεθνή κοινότητα γύρω από την προοπτική της συνύπαρξης ενός ισραηλινού και ενός παλαιστινιακού κράτους. Προειδοποίησε βέβαια πως η κυβέρνηση του θα απαιτήσει να μάθει τι είναι πρόθυμοι να προσφέρουν

ως αντάλλαγμα το Ισραήλ και η διεθνής κοινότητα. Το σίγουρο είναι πως οι δηλώσεις του υπολείπονται των διεθνών απαιτήσεων να αναγνωριστεί η Χαμάς το ισραηλινό κράτος και να απορρίψει τη βία - και δεν πρόκειται να ικανοποιήσουν ούτε το Ισραήλ ούτε τις ΗΠΑ.